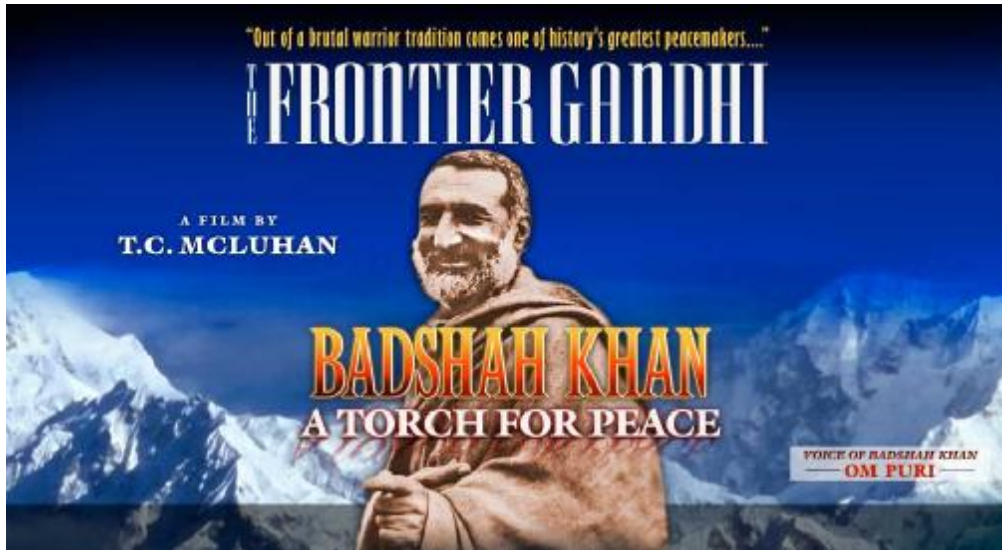

باچا خان د امن مشال

(د باچا خان په ژوند او فلسفه انگرېزي فلم)

د انگرېزي نه ترجمه او تلخيص

په مغرب
کښې ډېر خلق د
باچا خان او د
هغه د عدم
تشدد د فلسفې
نه ناخبره دي.
باچا خان به په
دې خبره ډېر
زور ورکوي چې
د مذهب په نوم
کوم تشدد

د ستر پښتون رهنما باچا خان په ژوند جوړ
کړې شوې فلم په 8 نومبر 2008 په نیویارک کښې
د مهندرا انډو امریکن آرټس کونسل فلم فستیوال
کښې وړاندې کېدونکې دے. د دې فلم نوم
Frontier Gandhi: Badshah Khan: A Torch
for peace دے. د دې فلم جوړونکې ټي سي لوهان
T.C. Macluhan ده چې د مشهور کېنډېن مېډیا
تهیورسټ مارشل لوهان Martial Macluhan,
Theonse لور ده. په دې فلم هغې 21 کاله محنت
کړې دے. د دې ډاکومنټري فلم جوړولو په سلسله
کښې دې شو ځله د افغانستان دورې کړې وې، تر
دې چې 9/11 نه پس په افغانستان کښې په سخت

کېرې د هغې د الله تعالی په دین کښې څه مقام
نشته. د هندوستان د گاندي جي په رنگ باچا خان
ته د مسلمانانو سرحدې گاندي وئیلې شي ولې چې
دې دواړو همپشه د ظلم زیاتي د مخنیوي دپاره د
امن لار اختیار کړې وه.

باچا خان چې د پښتون قام یو لوی لیدوؤ د 98
کالو په عمر په کال 1988 کښې په پېښور کښې په
حق ورسېدو. د وفات نه وړاندې باچا خان د عوامي
نېشنل پارټۍ په نوم یوه پارټي جوړه کړې وه چې نن
سبا د پښتونخوا قبائلي علاقو کښې د تشدد خلاف
کوششونه کوي.

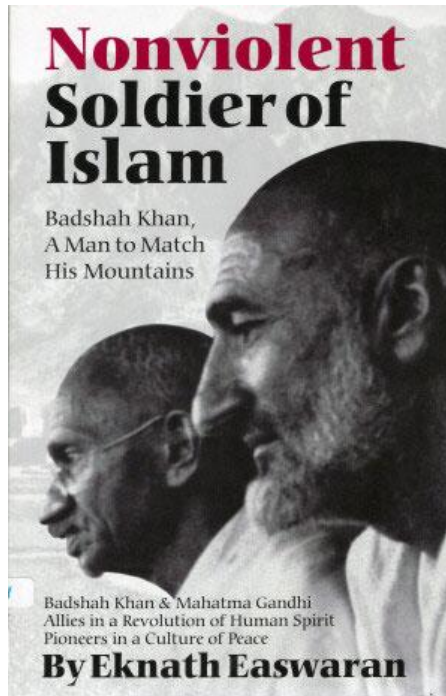
اوسنے صدر حامد کرزے هم شامل دے چا چې باچا خان په خپلو سترگو د هلك والي په عمر كښې ليدلې ؤ او د كرزي دغه يادونه د فلم يوه اهمه حصه ده. د دې نه علاوه د پاكستان سابقه صدر پروېز مشرف نه هم انټرويو اخستې شوې ده.

دا يو صحيح تاريخي فلم دے او دې كښې د Richard A Henborough فلم "Gandhi" كوم چې په 1982 كښې جوړ شوے ؤ د هغې هم خه خصوصيات شته، دغه فلم كښې د باچا خان يو وړو كے كردار هم ؤ.

دې فلم كښې لوهان د باچا خان د ماشوم والي ژوند، د هغه نظريات، گاندي جي سره ملاوېدل او د هندوستان تقسيم بنودلي دي.

په دې فلم كښې لوهان پېرنگي افسران Official هم بنودلي دي چې څنگه سلطنت برطانيه خپل فوځ په قبائلي علاقه كښې د علاقائي اثر رسوخ حاصلولو دپاره د روس

خلاف لويه لوبه كښې استعمال كړے دے. پېرنگي پښتنو طرفته هېڅ قسمه توجه ورنه كړه په دغې وخت كښې باچا خان غريبو او جتو پښتنو كښې د تعليم او ترقي د جذبي پېدا كولو كوشش وكړو، هغه خپل پښتانه په دې خبره راضي كړل چې ټولې دښمنۍ او ترېگنۍ پرېردي د كومو په وجه چې پښتانه وروستو پاتې شوي وو.

جنگي حالاتو كښې هم هغې خپل مهم جاري ساتلے ؤ. هغې د دې فلم شوټنگ په افغانستان، پاكستان، هندوستان او د صوبه سرحد مختلفو علاقه كښې كړے دے.

تي سي لوهان وائي چې هغې شپږ ځله د خېبر په لاره افغانستان ته د دې فلم په سلسله كښې تللې ده. د فلم د تكميل دپاره د فلم ممبرانو سره د طالبانو دور حكومت كښې ملاو شوې وه، دې فلم دپاره هغې ډېر ناممكنه حالاتو كښې شوټنگ كولو، تر دې چې څو څو ځلې څو پوليس د هغې نه كېمره اخستې او غورځولې ده خو هغې بيا هم همت ونه بائلو او بالاخره چې كوم كار ئې په ستمبر 1987 كښې په دې فلم شروع كړے ؤ هغه ئې 21 كاله پس سر ته ورسولو.

تي سي لوهان وائي چې د فلم جوړېدو په حقله زما جذبه هغه وخت پېدا شوه كله چې ما ته يو

ملگري په ستمبر 1987 كښې په بركلے Barkely كښې د ايكناټ اي سوارن يو كتاب د "د عدم تشدد اسلامي سپاهي" په نوم راكړو. كله چې ما دا كتاب ولوستو نو ډېره حېرانه شوم چې زه خود دنيا د دې اړخ نه هډو خبر نه يم او درې هفتې پس ما په دې فلم كار شروع كړو.

د فلم جوړېدو په سلسله كښې هغې د جنوبي اېشيا د مختلفو شخصياتو سره مركې وكړې كوم كښې چې د افغانستان

رسو" د لوهان مطابق چې کله د باچا خان نه تپوس وشو چې "د عدم تشدد فلسفه څه ده؟ نو هغه ورته په ځواب کېنې ووي چې عدم تشدد صبر ته وائي.

فلم کېنې د ټولو نه اهم څيز يو نظم دے کوم چې د اردو او پښتو په شمول په شپږو ژبو کېنې وئيلے شوے دے. دا نظم خدائي خدمتگاران د پېرنگي دور کېنې په جېل دننه د قېد دوران کېنې وائي او دا سوگند پورته کوي چې مونږ د باچا خان د عدم تشدد فلسفه خپلوو. د دې نه پس موسيقي شروع شي او دغه نظم د دې الفاظو نه شروع شي.

I am Khudayee Khidmatgar and as God needs no services serving his creation is serving him. I promise to serve humanity in the name of God.

باچا خان ته چې کله د انډين نېشنل کانگرس ليدرشپ آفر وشو نو هغه ترې په دې وېنا انکار وکړو چې "زه د گاندي جي په رنگ يواځې يو سياسي شخصيت جوړېدل نه غواړم."

د گاندي جي په رنگ په باچا خان ليکلے شوے ريکارډ دومره نشته خو بيا هم دې فلمسازې د باچا خان او گاندي جي يو ځائے يو څو تصويرونه راپېدا کړي دي.

په اوسني حالاتو کېنې چې افغانستان او پاکستان کېنې اوسېدونکي پښتانه د تشدد پسندو او شريپسندو په نامه دنيا ته وړاندې کولے شي، د دې فلم اهميت نور هم سېوا کېږي.

په باچا خان او د هغه په عدم تشدد جوړېدې فلم کتو ته د پرانستي نه وړاندې وړاندې مېډيا والا او نور خلق ډېر لېواله دي.

د 20 کالو په عمر کېنې باچا خان په پښتنو کېنې د معاشرې د اصلاح دپاره يو سکول جوړ کړو. لوهان وائي چې "باچا خان د عدم تشدد د فلسفې بنياد د گاندي جي سره ملاوېدو نه وړاندې ايښے و. دې فلم کېنې باچا خان په يوه موقعه وائي چې "زما په رنگ نورو پښتنو او ټولو مسلمانانو کېنې د عدم تشدد فلسفه څه نوې خبره نه ده بلکې دا د نن نه 1400 کاله وړاندې پېغمبر صلي الله عليه وسلم په خپل عملي ژوند کېنې ښودلې وه، کله چې هغه مکه کېنې و" (دا خبره په فلم کېنې هندوستاني اداکار اوم پوري کړې ده).

باچا خان د خدائي خدمتگار په نوم يو تحريک شروع کړو او د دې تحريک د ممبرانو د جامو رنگ سور و. د لوهان مطابق د خدائي خدمتگارانو شمېر د يو لک پورې و څو ځيني خلق دغه شمېره درې لکه ښيي. د هغې وجه هغوي دا ښيي چې دې کېنې نه يواځې مسلمانان بلکې هندوان، سکھان، عيسايان او بده مذهب خلق هم وو. د دې فلم دپاره هغې څه 82 خدائي خدمتگاران راجمع کړي دي چې پکېنې پنځه زنه خدائي خدمتگارې هم دي او د دغې خدائي خدمتگارانو عمرونه تقريباً د 80 او 90 کالو تر منځ دي. دغې خدائي خدمتگارانو کېنې يو خدائي خدمتگار خپله هغه سره وردي تر اوسه سمبال ساتلې ده. دې فلم کېنې دغه خدائي خدمتگارانو کار هم کړے دے.

د عدم تشدد د فلسفې حوالې سره باچا خان په خپله انټرويو کېنې وائي چې "زمونږ دښمنان که مونږ وژني خو مونږ به ئې نه وژنو، دوي که مونږ ته څه نقصان رسوي خو مونږ به دوي ته نقصان نه